

המבצע של אפרים

"לקראת הימים הנוראים אני מכריז על מבצע מיוחד". פתח המחנך את השיעור בהודעה חגיגית. "בתקופה הקרובה נרצה להרבות במעשים טובים. לכן, כל ילד מתבקש לבחור לעצמו פרויקט של חסד או עזרה לזולת, ולדווח לנו בעוד שבועיים מה הספיק בינתיים. עולם חסד ייבנה".

5

התלחשויות קולניות החלו בכיתה. הילדים החלו לזרוק רעיונות זה לזה, אבל חלקם צעקו שאין להם אף רעיון. המורה הרגיע את הרוחות ואמר: "אני בטוח שכל אחד יוכל למצוא בסביבתו משימה המתאימה לו. מי שיתקשה למצוא רעיון, יפנה להוריו או אליי, וכולנו יחד נאסוף מעשים טובים". אפרים התרגש מאד. מאז ומעולם אהב מבצעים מיוחדים.

10

רעיונות שונים התרוצצו במוחו. הוא כבר דמיין כיצד הוא מציל את העולם, מביא ישועה לכל המסכנים ומרים מבצע מרשים שכל חבריו יתפעלו ממנו.

במשך השבועיים הקרובים, הכיתה היתה כמרקחה. ילדים דיברו בהפסקות על המבצעים שלהם, השוו ביניהם ואספו רעיונות. צדוק סיפר כיצד הוא עושה קניות בשביל זוג נכים בשכונתו. הוא הולך אליהם, לוקח רשימת מכולת וכסף וחוזר כעבור חצי שעה עם המצרכים והעודף.

15

אהרן סיפר כיצד הוא יורד לגינת השעשועים אחרי הצהריים ומסתכל אם יש ילדים שרבים או מתקוטטים. הוא תיאר כיצד הצליח לעזור לילדים קטנים יותר ליישב את הסכסוכים שלהם, וכמה שמח והרגיש טוב כשראה אותם מסתדרים אחר כך. רק כניסת המורה לכיתה הרגיעה את ההתרגשות של שיתוף הרעיונות.

20

באותו יום, צעדו אליהו ואפרים הביתה יחד כרגיל. אליהו סיפר לאפרים על הרעיון שלו. לשכניו יש פעוט ותינוקות תאומים בעוד האב בצבא קבע, ולכן הוא נכנס אליהם לשעה אחת בערב לשעשע את הפעוט בזמן שהאם מארגנת את התאומים לאמבטיה והשכבה. אפרים חייך חיוך מתוח.

"תהנה. תודה שְׁלֵיִתְךָ אותי" מלמל ופנה ימינה לרחוב שלו.

25

אליהו התפלא על תגובתו של אפרים ועל שתיקתו לאורך כל הדיונים בכיתה, אבל עד מהרה שכח מן העניין. ביום שלישי, דפקו אריה ואוהד בדלת ביתו של אפרים. "שלום, אנחנו מתרימים לארגון 'תפילה לעניי'." "מה?" התפלא אפרים. הם סיפרו לו כיצד התקשרו לארגון החסד המפורסם והציעו להתרים עבורם פנקס של קבלות. הארגון ביקש מהם להביא אישור הורים, ולאחר מכן קיבלו פנקס קבלות כדי לעבור בשכונה ולאסוף כספים לטובת הנזקקים. לאחר כמה ימים, שמע אפרים בבית הספר שהם הצליחו לאסוף סכום יפה, והארגון אפילו נתן להם פרס מיוחד. הם היו מרוצים מאד גם מההישג וגם מהמתנה שקיבלו.

30

היום הגדול התקרב.

- 35 המחנך עודד אותם להתמיד במעשיהם הטובים והזכיר להם שביום שישי הקרוב כל ילד יקבל הזדמנות לספר על המבצע בו הוא עוסק.
יום שישי הגיע.
הילדים הנרגשים הצביעו בהתלהבות כדי לספר על המעשים שעשו.
משה עלה לקדמת הכיתה וסיפר כיצד התחבר לאדון כהן, אדם מבוגר שגר בסמוך אליו.
הוא ליווה אותו לתפילת מנחה וערבית פעמיים בשבוע, כי קשה לו ללכת לבדו לתפילה.
- 40 משה סיפר כיצד היה לו קשה בהתחלה להתיידד עם אדם מבוגר כל כך, אבל כשהוא מגיע לאסוף את אדון כהן, הוא רואה את השמחה בעיניים שלו וזה נותן לו כח.
ירון סיפר שהחל לקחת איתו לתפילה בשבת את הבן של השכנים הגרושים. הוריו שמו לב שאין לילד ליד מי לשבת בתפילה, בשבתות בהן הוא נמצא אצל אמו, ולכן הציעו לו לפרוס עליו חסות ולהדריך אותו בתפילה. ירון סיפר כיצד התבייש בהתחלה לפנות לילד ולהציע, וגם הילד היסס
- 45 בהתחלה, אבל אחרי שתי שבתות הוא כבר מרגיש שיותר נוח לשניהם ושזה מועיל וחשוב.
עוד ועוד ילדים מהכיתה סיפרו, ורק אפרים ישב ושתק, מביט ברצפה. המורה הבחין בהתנהגותו של אפרים, ניגש אליו ושאל בשקט: "אפרים, אתה רוצה לספר לנו או מעדיף שלא?"
אפרים מלמל במבוכה:
"המורה, לא עשיתי שום מבצע. היו לי המון רעיונות, אבל לא יכלתי לעשות כלום, כי אמא שלי לא שחררה אותי אחרי הצהריים".
- 50 "מה אתה מתכוון 'לא שחררה'?" התפלא המורה.
"ממה?"
"היא לא חשה בטוב ונאלצת לנוח במצוות הרופאים" הסביר אפרים בראש מושפל, "ולכן אני צריך לעשות הכל – לאסוף את האחים הקטנים שלי ולהשגיח עליהם, לתלות כביסה, ללכת למכולת, לערוך שולחן, לסדר את הבית. הכל! אני בכלל לא יכול לצאת מהבית עד שאבא שלי מגיע, ואז כבר מאוחר מידי למבצעים. לא עשיתי שום דבר לקראת המבצע". סיים אפרים וקולו רעד.
- "אתם שמעתם?" אמר המורה.
"שמעתם איזה מבצע מיוחד ומדהים עשה אפרים?"
"אבל המורה", נזעק אפרים, "לא עשיתי מבצע!"
- 60 "המבצע שלך היה הגדול מכולם! אתה גמלת חסד בתוך הבית וזה קשה יותר. הרבה יותר נוצץ ומרשים לעזור לאנשים זרים מאשר לאחים שלך. הרבה יותר מתפעלים ממי שעוזר לנזקקים מאשר ממי שעוזר לאמא שלו. אבל אתה, אפרים, זכית גם לגמול חסד למשפחתך, גם לכבד הורים, וגם לאפשר לאמך להיות במנוחה כדי שתזכו לתינוק בריא בעז"ה. לזה אני קורא מבצע מיוחד!"
- 65 אפרים הזדקף בכסאו, הרים את עיניו אל המורה, וחיך לראשונה באותו שבוע.
הכיתה הביטה על המורה ופרצה במחאות כפיים.
אפרים הנבון והמאושר צחק עם כולם, צחוק משוחרר של הקלה ושמחה.

1. מהי מטרתו העיקרית של המבצע שהכריז עליו המחנך?

- א. לשפר את הציונים בכיתה.
- ב. להרבות במעשים טובים.
- ג. להכין את התלמידים לבחינות.
- ד. לחזק את מצוות כיבוד הורים.

2. מהביטוי: 'הרגיע את הרוחות' (שורות 7-8) ניתן להבין ש:

- א. התלמידים סירבו להשתתף במבצע.
- ב. הייתה מהומה בכיתה בעקבות המבצע.
- ג. כולם רצו להשתתף במבצע של אפרים.
- ד. מזג האוויר היה סוער במיוחד.

3. בשורה 14 כתוב: הכיתה היתה כמרקחה –

א. פירוש הביטוי כמרקחה:

- 1. רועשת.
- 2. נלהבת.
- 3. שקטה.
- 4. עסוקה.

ב. מדוע הכיתה הייתה כמרקחה?

---

4. א. מה היה החלום של אפרים בתחילה בנוגע למבצע?

ג. מדוע אפרים לא הצליח לממש את חלומו?

---

5. מדוע אפרים לא סיפר לחבריו על המבצע שלו?

- א. כי הוא לא רצה להתרברב.
- ב. כי הוא שכח לעשות מבצע.
- ג. כי הוא חשב שמה שהוא עושה לא נחשב למבצע.
- ד. כי הוא לא אהב את הרעיון של המבצע.

6. מה היה המבצע של התלמידים הבאים?

א. צדוק: _____

ב. אהרן: _____

אהרן קדוש - חומרי למידה והוראה בהתאמה ©

7. בשורה 21 כתוב: אליהו סיפר לאפרים על הרעיון שלו –
מה היה הרעיון שלו?

---

8. בשורות 26-27 כתוב: אבל עד מהרה שכח מן העניין –

- א. למי הכוונה במילה שכח? _____
ב. מהו העניין שנשכח ממנו?

---

9. מדוע אפרים היה לחוץ מהשיחה עם אליהו על הדרך הביתה?

- א. לא היו לו רעיונות טובים לפרויקט החסד.
ב. הוא לא רצה לשתף את הרעיון שלו.
ג. הוא הרגיש שלא הצליח לבצע פרויקט כמו האחרים.
ד. היה לו רעיון מוצלח שהוא שמר בסוד.

10. בשורה 61 כתוב: "המבצע שלך היה הגדול מכולם!" –
מדוע לדעתך המורה אמר שהמבצע של אפרים היה "הגדול מכולם"?

---

11. הטקסט מתאר מספר רגשות של אפרים לאורך הסיפור.
ציינו שלושה מהם.

- א. _____
ב. _____
ג. _____

12. מהו הנושא המרכזי של הסיפור?

- א. חשיבות העזרה לזולת
ב. תחרות בין תלמידים
ג. הכנה לימים הנוראים
ד. בעיות במשפחה